

SPIS TREŚCI

Przedmowa	11
Wykaz ważniejszych oznaczeń	13
1. Wprowadzenie	23
Część I. Podstawy teoretyczne mechaniki płynów	31
2. Właściwości fizyczne płynów	32
2.1. Parametry intensywne płynu.....	32
2.2. Zależność między podstawowymi parametrami płynu.....	34
2.3. Właściwości dysypatywne płynów – zależności konstytutywne	42
2.3.1. Lepkość płynów	42
2.3.2. Przewodnictwo cieplne	49
2.3.3. Dyfuzja	51
2.4. Napięcie powierzchniowe i włoskowatość	52
2.5. Prężność pary nasyconej	57
2.6. Ciepło właściwe płynów	58
3. Kinematyka płynów	61
3.1. Siły występujące w mechanice płynów	61
3.2. Pola fizyczne	61
3.3. Linie prądu	64
3.4. Ruch elementu płynu	67
3.5. Metody analizy ruchu płynów	71
4. Równania różniczkowe bilansu masy, pędu i energii	79
4.1. Wprowadzenie	79
4.2. Równanie różniczkowego bilansu masy	80
4.3. Równanie różniczkowe bilansu pędu dla płynu jednorodnego	82
4.4. Różniczkowe równanie bilansu energii	89
4.5. Różniczkowe równanie bilansu składnika płynu.....	91
5. Rozwiązania analityczne równań ruchu	97
5.1. Równanie Eulera	97
5.2. Równanie Bernoulliego	99
5.3. Przepływ laminarny	104
5.3.1. Przepływ laminarny między płaskimi płytami.....	104
5.3.2. Przepływ laminarny w przewodzie o przekroju kołowym.....	108
5.3.3. Laminarny spływ cieczy po ścianie pionowej	111

6. Rozwiązania równań ruchu dla płynów rzeczywistych	114
6.1. Przepływy laminarne	114
6.1.1. Istota przepływu laminarnego	114
6.2. Krytyczna liczba Reynoldsa	116
6.3. Przepływy turbulentne	118
6.3.1. Istota przepływu turbulentnego	118
6.3.2. Rozkład prędkości płynu w nurze	120
6.3.3. Naprężenia Reynoldsa	122
6.4. Warstwa przyścienna	127
6.4.1. Wprowadzenie	127
6.4.2. Laminarna i turbulentna warstwa przyścienna	129
6.4.3. Oderwanie warstwy przyściennej	133
6.5. Zasady modelowania przepływów płynów rzeczywistych	137
6.6. Podobieństwo zjawisk przepływowych	138
 Część II. Techniczne zastosowania mechaniki płynów	147
7. Zakres technicznych zastosowań mechaniki płynów	148
8. statyka płynów	150
8.1. Równanie równowagi płynu	150
8.2. Równowaga bezwzględna płynu	152
8.2.1. Równowaga w potencjalnym polu sił masowych	152
8.2.2. Równowaga podczas braku sił masowych	153
8.2.3. Równowaga w polu sił ciężkości	154
8.2.4. Naczynia połączone	156
8.2.5. Zasada ciągu kominowego	160
8.2.6. Równowaga atmosfery ziemskiej	164
8.3. Napór cieczy na powierzchnie ścian	167
8.3.1. Powierzchnie płaskie	167
8.3.2. Powierzchnie zakrzywione	174
8.4. Napór cieczy na ciała zanurzone	178
8.4.1. Wypór hydrostatyczny	178
8.4.2. Pływanie ciał	180
8.5. Równowaga względna cieczy	184
8.5.1. Ruch postępowy naczynia	184
8.5.2. Ruch obrotowy naczynia	187
8.5.3. Kształt swobodnej powierzchni cieczy	190
 9. Równania bilansów masy, pędu i energii dla skończonych objętości płynu	191
9.1. Strumień objętości płynu i prędkość średnia	191
9.2. Całkowa forma równania bilansu masy	193
9.2.1. Zależność podstawowa	193
9.2.2. Równanie ciągłości przepływu	194
9.3. Całkowa forma równania bilansu pędu	195
9.3.1. Zależności podstawowe	195
9.3.2. Równanie bilansu pędu dla przepływu jednowymiarowego	197
9.3.3. Reakcja płynu w przepływie zewnętrznym	199

9.3.4.	Reakcja gazu wypływającego ze zbiornika	204
9.4.	Równanie zachowania krętu	206
9.4.1.	Podstawowe równanie maszyn przepływowych	206
9.4.2.	Równanie wiru swobodnego	208
9.5.	Całkowa postać równania bilansu energii	211
9.5.1.	Zależność podstawowa	211
9.5.2.	Równanie bilansu energii dla przepływu jednowymiarowego	214
10.	Przepływy w przewodach zamkniętych	215
10.1.	Wprowadzenie	215
10.2.	Równanie bilansu energii mechanicznej dla rzeczywistej strugi	217
10.3.	Liniowe straty ciśnienia	219
10.4.	Straty ciśnienia wskutek oporów miejscowych	226
10.4.1.	Przepływ przez przewody o nagłej zmianie przekroju	231
10.4.2.	Zwężki pomiarowe	236
10.4.3.	Przewody zbieżne i rozbieżne	239
10.5.	Straty ciśnienia w przewodach	242
10.5.1.	Przewód pojedynczy	242
10.5.2.	Przewody połączone szeregowo	248
10.5.3.	Przewody równoległe	250
10.5.4.	Sieci przewodów	251
10.5.5.	Dobór średnicy przewodu	254
10.6.	Wpływ cieczy ze zbiorników	255
10.6.1.	Ustalony wypływ cieczy ze zbiornika	255
10.6.2.	Nieustalony wypływ cieczy ze zbiornika	259
10.6.3.	Przystawki	263
10.7.	Problemy przepływowe w wentylacji	265
10.7.1.	Wprowadzenie	265
10.7.2.	Przewody rozdzielcze	266
10.7.3.	Nawiew i wywiew powietrza	268
11.	Współdziałanie przewodu i maszyn przepływowych	273
11.1.	Pompy	274
11.1.1.	Krótką charakterystyka pomp	274
11.1.2.	Klasyfikacja pomp waporowych	275
11.1.3.	Klasyfikacja pomp wirowych	280
Ramka 11.1.	Historia urządzeń pompowych	286
11.1.4.	Parametry układu pompowego	291
11.1.5.	Bilans energetyczny układu pompowego	301
11.1.6.	Charakterystyki pomp	302
11.1.7.	Klasyfikacja układów pompowych	305
11.1.8.	Kawitacja	307
11.2.	Wentylatory	313
11.2.1.	Parametry charakteryzujące pracę wentylatorów	314
11.2.2.	Zredukowane parametry pracy wentylatora	316
11.2.3.	Charakterystyka wentylatora	317
11.2.4.	Charakterystyka sieci	318
11.2.5.	Współpraca wentylatora z siecią	319

11.2.6.	Szeregową współpracę wentylatorów	321
11.2.7.	Równoległą współpracę wentylatorów	323
11.3.	Sprężarki	325
11.3.1.	Sprężanie czynników gazowych	325
11.3.2.	Cechy charakterystyczne sprężarek różnego typu	329
11.4.	Strumienice	332
12.	Przepływy w kanałach	334
12.1.	Informacje ogólne	334
12.2.	Ruch jednostajny	338
12.3.	Optymalny przekrój kanału	343
12.4.	Ruch spokojny i rwący	346
12.5.	Przelewy	352
13.	Przepływ przez warstwy sypkie i porowate	365
13.1.	Wprowadzenie	365
13.2.	Prawo Darcy'ego	368
13.3.	Rozwiązania równań filtracji	373
13.3.1.	Przepływ równomierny	373
13.3.2.	Dopływ wody gruntowej do rowu i drenu	375
13.3.3.	Studnie	378
13.3.3.	Współdziałanie zespołu studzien	382
13.4.	Procesy membranowe	386
14.	Opływ ciał	388
14.1.	Siły działające na opływane ciało	388
14.2.	Opór tarcia i opór ciśnienia	395
14.3.	Opływ budynków	401
15.	Przepływy płynów ściśliwych	405
15.1.	Wprowadzenie	405
15.2.	Prędkość dźwięku	406
15.3.	Parametry całkowite	408
15.4.	Wyptyw gazu ściśliwego ze zbiornika	410
15.5.	Dysza de Laval'a	417
15.6.	Przepływy gazu ściśliwego w rurowciągach	421
15.7.	Przepływ cieczy ściśliwej	423
15.7.1.	Prędkość fali ciśnieniowej	424
15.7.2.	Proste i nieproste uderzenie hydrauliczne	430
15.7.3.	Sposoby osłabienia uderzenia hydraulicznego	431
16.	Rozprzestrzenianie się w środowisku zanieczyszczeń pasywnych	435
16.1.	Wprowadzenie	435
16.2.	Rozprzestrzenianie się na drodze dyfuzji ustalonej i nieustalonej	436
16.3.	Rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń podczas przepływu płynu	439
16.3.1.	Podstawy rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w rzekach i kanałach	443
16.3.2.	Rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń w powietrzu	445
16.4.	Czynniki wpływające na rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń	448
16.4.1.	Wprowadzenie	448

16.4.2.	Czynniki meteorologiczne.....	449
16.4.3.	Czynniki topograficzne	459
16.4.4.	Czynniki technologiczne	460
16.5.	Punktowe źródła emisji zanieczyszczeń	463
17.	Czas przebywania płynu w zbiorniku	469
17.1.	Wprowadzenie	469
17.2.	Funkcje rozkładu czasu przebywania płynu w zbiorniku	470
17.3.	Modele przepływu idealnego	475
17.4.	Modele przepływów w zbiornikach rzeczywistych.....	481
17.5.	Segregacja płynu	490
18.	Pomiary parametrów przepływu płynów jednofazowych	492
18.1.	Pomiary ciśnień.....	492
18.2.	Pomiary prędkości przepływu	498
18.2.1.	Sondy ciśnieniowe.....	499
18.2.2.	Anemometry	505
18.2.3.	Termoanemometry	506
18.2.4.	Anemometry laserowe.....	507
18.2.5.	Urządzenia wizualizacyjne.....	509
18.3.	Pomiary strumienia objętości lub strumienia masy płynu	510
18.3.1.	Przepływomierze zwężkowe	511
18.3.2.	Przepływomierze pływakowe	513
18.3.3.	Przepływomierze różne	515
18.3.4.	Pomiary przepływu cieczy w kanałach otwartych	516
Literatura		518
Wykaz przykładów rachunkowych.....		520
Skorowidz nazwisk uczonych przedstawionych w notkach biograficznych		522
Skorowidz rzeczowy		524
Słownik polsko-angielski wybranych terminów z zakresu mechanik płynów		532